

PRESENTACIÓ

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC), en col·laboració amb el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) de la Generalitat de Catalunya, presenta ara el segon conjunt de reports de la recerca a Catalunya corresponent als anys 1996-2002.

Tal com es detalla en la introducció, resulta evident que, en relació amb el primer període estudiat —que comprèn els anys 1990-1995—, el sistema científic català ha progressat considerablement tant en l'increment de la despesa com en el nombre d'investigadors, bé que encara disten d'arribar al nivell mitjà de la Unió Europea. Amb tot, sembla clar que s'ha iniciat un camí que, en anys ulteriors, s'anirà consolidant significativament.

Com es pot comprovar, els progressos han estat força irregulars: al costat d'àrees que comencen a arribar a nivells competitius, n'hi ha d'altres que amb prou feines han progressat, tot i que, en conjunt, el balanç hagi estat satisfactori.

En conseqüència, cal esmentar que l'IEC seguirà atentament l'evolució del sistema a través de l'Observatori de la Recerca a Catalunya, que, a partir d'ara, publicarà els resultats amb més immediatesa de la que ho ha fet fins ara.

Confiem que les mesures que aplica el DURSI permetran que el nostre país arribi a ésser capdavanter en un camp tan fonamental per al nostre futur com és el de la recerca.

JOSEP LAPORTE I SALAS
President de l'Institut d'Estudis Catalans

PRESENTACIÓ

En el món anglosaxó es parla des de fa uns anys de evidence based policy, una expressió complicada de traduir, atesa la dificultat de donar l'equivalent tant de evidence com de policy («política basada en proves» no és precisament una traducció afortunada). Sigui com sigui, el que porta implícit l'expressió és el que cada dia exigeixen més les polítiques de recerca, és a dir, la necessitat de demostrar que el finançament públic invertit ha obtingut resultats que reverteixen en benefici de la societat. Sobre aquesta hipòtesi, que fins fa poc no era important o es tenia per axioma, darrerament a Catalunya s'han volgut buscar les proves que la confirmin (o la rebutgin). Els reports de la recerca són una mostra clara d'aquest intent de comprovació.

Tanmateix, conèixer els resultats de la recerca en termes d'inversió econòmica, de producció bibliomètrica o d'altres indicadors, no només és important per a l'accountability (un altre terme de difícil traducció, tot i que hi ha qui ho anomena «obligació de rendir comptes»), sinó també perquè es tracta d'un tipus d'avaluació que és necessària per a guiar la planificació de les polítiques de recerca. És l'avaluació exposat sobre els efectes macro de la recer-

ca. Prendre'n el pols periòdicament és imprescindible per a reorientar, si cal, les polítiques planificades. Encara queda un bon camí per a recórrer en avaluació, però l'Institut d'Estudis Catalans, amb aquests reports, en configura un bon recorregut.

Els reports de la recerca prenen, doncs, el pols a les polítiques de recerca de Catalunya i és per aquest motiu que des del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació s'hi col·labora activament. I és així perquè volem avançar decididament cap a una societat basada en el coneixement, és a dir, aconseguir amb les polítiques de ciència i tecnologia, en col·laboració amb les universitats i les empreses, més i millor qualitat de vida de les persones. Necessitem, doncs, saber que els esforços invertits en la generació, transferència i explotació de coneixement produeixen el retorn social corresponent i, fins a poder-ho demostrar, la mesura dels resultats que trobarem a les planes que segueixen ens en poden donar una visió acurada.

CARLES SOLÀ I FERRANDO

Conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació